

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 04.06.25

GAMLE FREDRIKSTAD KIRKE

Tilstede: 18 medlemmer

Jubilant: Christian-Andreas

Vi hadde invitert oss selv til Gamle Fredrikstad Kirke både for å få en kort presentasjon av kirken som sådan og spesielt om prosjektet som går på restaurering av orgelet. Verter for kvelden var **Karin-Elin Berg**, nestleder i menighetsrådet, og kantor **Dagfinn Klausen**.

Karin-Elin Berg kunne fortelle at det har vært kirke på samme sted siden 1560-årene. Seks ganger er kirkebygningene blitt ødelagt av brann, siste gang i 1764. Fram til 1779, da den nåværende kirken var ferdig, hadde byen eksistert uten kirke i tilsammen 75 av sine da drøyt 200 år. Kirken er en korskirke, bygd av teglsten med puss utvendig og innvendig. Deler av det eldre bygget ble innmurt i tårn og vegger. Klokkene ble forært av enkedronning Juliane Marie, den minste støpt omkring 1300, den andre i 1515.

Karin-Elin foran «Nattverden» og med ett av glassmaleriene i bakgrunnen

Alterbildet «**Nattverden**» er malt av J. S. Brøgger i 1779 og var kirkens opprinnelige alterbilde. Bildet var så borte fra kirken i nesten hundre år. I denne tiden var det maleriet som nå er plassert i våpenhuset, «**Kristi oppstandelse**» av den svenske maler M. E. Winge, som var alterbilde. 4 glassmalerier utført av Per Vigeland er fra 1942 og 1946.

Omfattende restaurering i 1960-årene ble ledet av arkitekt Bjørn Ianke.

Kirken i Gamlebyen ble frem til 1883 kalt Fredrikstad kirke, deretter Østre Fredrikstad Kirke, før den i løpet av de siste årene har fått navnet Gamle Fredrikstad Kirke. Kirken er nå en sognekirke, men tjente også som garnisonskirke så lenge Forsvaret var aktive i Gamlebyen. Den rommet opprinnelig 650 sitteplasser, men pga. brannsikkerhet benyttes galleriene nå bare i svært beskjeden grad.

Vi ble så invitert til Dagfinn Klausens domene oppe på orgelgalleriet, der han startet med en liten improvisert «konsert».

Orgelet har 30 stemmer og ble bygget av Bruno Christensen i 1972.

Orgelet er utmerket og brukes mye til konserter. Men orgelet drar på årene, og trenger sårt til renovering. Det vil innebære demontering og rengjøring av samtlige ca. 2000 orgelpiper samt oppgradering av «styringssystemet». Det har skjedd en del på elektronikkens område siden 1972 da det nåværende «maskineriet» ble installert.

Gamlebyen Vokal står i spissen for dette arbeidet som er budsjettert til ca. 1,2 mill.

Vi fikk høre eksempler på ulike stemmer og klanger.

Besøket ble på vår oppfordring avsluttet med et stykke av Bach.

Kantor Dagfinn Klausen på egen arbeidsplass

Referat: Christian-Andreas Berg

Foto: Jan A. Vatn og Bernt Børresen